Strategiutkast – oktober 2026

Senter for global bærekraft

Kunnskap for en bærekraftig verden

Visjon

Kunnskap om bærekraft er grunnlaget for å forstå verdens sammenvevde utfordringer — fra klima og miljø til teknologi, helse, samfunn og politikk. Denne kunnskapen blir viktigere når verden endrer retning raskt. I GLOBE legger vil til rette for dristige møter mellom fag som skaper ny vitenskap, avdekker mønstre og tilbyr løsninger ingen av fagene kunne få øye på alene. I samarbeid med mennesker som står i bærekraftutfordringer, og partnere i forvaltning, næringsliv og sivilsamfunn, i og utenfor Norge, skal vi bidra med kunnskap som kan endre politikk og praksis der dette trengs mest. Det handler om å bringe forskning ut i verden og verden inn i forskningen.

Ambisjon

Samfunnet står overfor nye og komplekse problemstillinger som krever innovative svar og bærekraftige løsninger. Senter for global bærekraft er opprettet for å styrke UiOs tverrfaglige forskning og utdanning innen global bærekraft, og bli et gravitasjonspunkt for forskere, studenter og samarbeidspartnere fra inn- og utland. Vår ambisjon er å skape et kunnskapsfellesskap som kombinerer disiplinenes fagstyrke med tverrfaglighetens problemorientering, internasjonal rekkevidde med samfunnskontakt**.**

> Med global bærekraft mener vi rettferdig og demokratisk omstilling til levelig klima og miljø, gode liv og velfungerende samfunn.

Faglig profil

Begrepet «global bærekraft» rammer inn et radikalt tverrfaglig kunnskapsprosjekt, som krysser grensene mellom disipliner, samfunnssektorer og kulturer. Med utgangspunkt i den kritiske samfunnsforskningen bygger GLOBE opp et innovativt forsknings- og undervisningsfellesskap, som inkluderer naturvitenskapelige tilnærminger og metoder. GLOBE produserer kunnskap som integrerer forskjellige nivåer, målestokker og perspektiver: globalt og lokalt, mikro og makro, kortsiktig og langsiktig, individuelt og universelt.

GLOBE identifiserer, utforsker og arbeider for å løse store og gjenstridige samfunnsutfordringer, som krysser faglige grenser og krever samarbeid mellom eksperter fra ulike felt, og som er knyttet til komplekse politiske og sosiale prosesser. GLOBE bidrar med kritiske perspektiver og

kunnskapsbaserte løsninger lokalt, nasjonalt og globalt, som blir til i nært samarbeid med institusjoner, organisasjoner og bedrifter som jobber med bærekraft. GLOBE skal være et samlingspunkt for faglig funderte samtaler om global bærekraft, som involverer forskere, studenter, samarbeidspartnere, beslutningstakere og andre interesserte og berørte i nasjonale og internasjonale fora.

For strategiperioden 2027-2031 vil GLOBE prioritere fire tematiske fokusområder som representerer felles samfunnsutfordringer:

1) Energi, miljø og klima
2) Demokrati og styring
3) Global utvikling og helse
4) Kunnskap og teknologi

Samarbeids- og utviklingsarena

Til sammen utgjør de fire tematiske områdene en åpen, aktivitetsbasert samarbeids- og utviklingsarena for forskere på hele UiO, som skal legge til rette for utvikling av radikal tverrfaglighet og utprøving av nye modeller for faglig samarbeid. Temaområdene skal initiere tverrfaglige, bærekraftrettede forsknings- og undervisningsprosjekter, drive utstrakt forskningskommunikasjon og samfunnskontakt, utvikle alternative kunstneriske formidlingsformer, og bygge og vedlikeholde partnersamarbeid med samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt. Aktivitetene vil bygge på erfaringene fra UiOs tverrfaglige satsinger UiO: Energi og miljø, UiO Livsvitenskap og UiO: Demokrati. Hvert temaområde vil ha en leder som tar et overordnet ansvar for utviklingen av området.

Innenfor hvert tematisk område finnes forskergrupper, som består av forskere med varig tilknytning til GLOBE. Forskergruppene har som sin primære funksjon å utvikle og utføre eksternt finansierte forskningsprosjekter, rekruttere og følge opp yngre forskere samt undervise på senterets programmer og emner. Gruppene er sammensatt av professorer, seniorforskere, phd'er og postdoktorer samt studenter.

På tvers av alle tematiske områder og forskergrupper arbeider en administrasjon som skal være en samlende kraft for hele senteret og muliggjøre god utdanning, forskning og formidling gjennom å rådgi, støtte og hjelpe ansatte og studenter.

Alle UiOs forskere kan knytte seg til GLOBE gjennom en avtale om dobbelt tilknytning, hvor de beholder sitt ordinære ansettelsesforhold. Avtalen bygger på institusjonelt forankrede prinsipper og regulerer forskernes rettigheter og forpliktelser som tilknyttet GLOBE. All fordeling av ressurser knyttet til forskning eller undervisning fastsettes i egne avtaler.

Målet er å utvikle en fleksibel organisasjon og samarbeidsmodell som skaper merverdi både for den enkelte forsker, forskergruppe, institutt og fakultet samt senteret.

I løpet av strategiperioden vil GLOBE etter planen flytte inn i det tidligere Farmasibygningen på Nedre Blindern, etter en periode med oppussing og ombygging. Flyttingen vil skape nye forutsetninger for utviklingen av senteret, som dermed blir lokalisert helt sentralt på campus Blindern. Huset vil romme kontorer, leseområder, undervisningsrom og grupperom tilpasset en fleksibel og mangfoldig bruk, for både faste ansatte, forskere med dobbelt tilknytning, samarbeidspartnere og studenter. Bærekrafthuset vil inneholde rom med formål om å skape

møteplasser og nye former for samarbeid mellom universitet og samfunn, som tar høyde for større mobilitet, kortere prosjekter, eksperimentelle formater etc.

Strategiske mål og milepæler

For å realisere UiOs ambisjon om å fremme uavhengig, banebrytende og langsiktig forskning vil senteret ta et særskilt ansvar for å videreutvikle tverrfaglig samarbeid og lede an i utviklingen mot et bærekraftig samfunn gjennom å:

1. Etablere en arena for tverrfaglig og tverrsektorielt forskningssamarbeid og bygge opp aktivitet i bredden av senterets tematiske områder. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Ha gjennomført en vellykket integrering av UiOs satsinger
    b. Knytte til seg flere forskere og forskningsmiljøer ved UiO.
    c. Få flere eksternt finansierte samarbeidsprosjekter i prosjektporteføljen.
    d. Styrke brukermedvirkningen og engasjere folkeforskning der det er relevant.

2. Utvikle forskningsmessig spisskompetanse på global bærekraft. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Styrke internasjonalt forskningssamarbeid, blant annet gjennom Circle U, ARUA og The Guild
    b. Søke og få tilslag på flere prosjekter på tematiske arenaer i Forskningsrådet og Horisont Europa, i tillegg til FRIPRO og ERC.
    c. Etablere ett eller flere eksternfinansierte forskningssentre.
    d. Styrke prosjektlederrollen og etablere et nettverk for erfaringsdeling og kompetanseheving.

3. Bygge sterke og konkurransedyktige forskningsgrupper i kjernevirksomheten. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Styrke forskningsgruppelederrollen.
    b. Legge til rette for aktivitet i forskningsgrupper som gir faglig støtte og samarbeid, inkluderer studenter, ph.d. og postdoktorer
    c. Jobbe målrettet for at forskningsgruppene har jevn tilgang på eksternt finansierte prosjekter over tid.
    d. Evaluere senterets forskergrupper med henblikk på om senteret har tilpasset antall forskergrupper, gruppene har riktig størrelse og sammensetning, en tydelig faglig profil og gir gode arbeidsforhold for både yngre og mer etablerte forskere.

For å realisere UiOs ambisjon om å utdanne studenter med kunnskap, evne og vilje til å skape en bedre verden skal senteret:

1. Utvikle en helhetlig, tverrfaglig og skalerbar program- og emneportefølje i global bærekraft. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Bygge videre på grunnlaget som ligger i DECC, øke fyllingsgraden på elektive emner og etablere utdanningsavtaler med andre fakulteter for å sikre tilfang av studenter til våre emner.
    b. Videreutvikle Bærekraftsertifikatet med stabil økonomi og tilfang av studenter til obligatoriske emner og videreføre utdanningstilbudet i UiO: Energi og miljø.

c. Kartlegge og utrede mulighetene for et BA-program i global bærekraft i samarbeid med andre fakulteter ved UiO (f.eks. etter modell for BA programmet i Filosofi, politikk og økonomi)
d. Evaluere erfaringene med EVU og vurdere nye tilbud.

2. Utvikle utdanningsmessig spisskompetanse på global bærekraft. I løpet av perioden vil senteret:
a. Etablere et Bærekraftskollegium i utdanning ved UiO med GLOBE som vertskap, som inkubator for nye tverrfaglige utdanningssamarbeid
b. Utvikle praktisk anlagte og problemorienterte studietilbud – feltkurs, PBL undervisning, eksperter-i-team-modeller, internships hos partnervirksomheter som gir studentene erfaring med å løse sammensatte bærekraftproblemer i praksis og teoretisk
c. Søke Erasmus Mundus Joint Masters og styrke utdanningssamarbeidet gjennom Circle U og ARUA, med sikte på et internasjonalt MA-tilbud samt å øke tilfang av studenter til våre elektive emner.
d. Styrke forskerutdanningen gjennom å etablere en forskerskole i global bærekraft og utvikle vårt internasjonale samarbeid, blant annet med partnerinstitusjoner i Afrika.

3. Bygge sterke utdanningsmiljøer og et tverrfaglig studentfellesskap i kjernevirksomheten**.** I løpet av perioden vil senteret:
a. Styrke det tverrfaglige studentfellesskapet ved å gjøre Bærekrafthuset til en aktiv læringsarena, og koble studenter til alumninettverket og partnervirksomhetene som etableres på senternivå.
b. Sikre et trygt og inkluderende studiemiljø som ivaretar studentenes helse og trivsel ved å etablere en plan for systematisk oppfølging av studiebarometeret og læringsmiljøundersøkelser, og styrke studentmedvirkning gjennom programutvalg og fagutvalg.
c. Gjennomføre et systematisk pedagogisk kvalitets- og kompetanseløft, herunder etisk og ansvarlig bruk av KI i undervisning og vurderingspraksis til alle undervisere.

For å realisere UiOs ambisjon om å styrke dialogen med omverdenen og arbeide for at kunnskap tas i bruk skal senteret:

1. Bygge nettverk med relevante aktører og etablere strategiske partnerskap med sentrale interessenter. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Bygge ut et velfungerende og aktivt alumninettverk.
    b. Etablere en portefølje av partnervirksomheter for internships, prosjektoppgaver og karriereaktiviteter.
    c. Rekruttere stabile og strategiske forskningspartnere fra det offentlige, nærings- og organisasjonsliv, som inngår i et partnernettverk.
    d. Etablere et Artist in Residence-program, i tilknytning til Bærekrafthuset.

2. Synliggjøre UiOs kompetanse på feltet global bærekraft og bidra til å profilere universitetets eksperter både nasjonalt og internasjonalt. I løpet av perioden vil senteret:

a. Utnytte nye og eksisterende kanaler for forskningsformidling for at kunnskapen når dem som trenger den, enten disse befinner seg i Norge eller i en annen del av verden.
b. Styrke forskernes kommunikasjonskompetanse og bygge forskerprofiler innenfor aktuelle temaer
c. Bruke dialogarenaer som Scene Domus Bibliotheca og Klimahuset for arrangementer som senere kan flyttes inn i Bærekrafthuset
d. Videreføre arenakonferansene i regi av UiO: Energi og miljø og UiO: Demokrati, med sikte på bred deltagelse fra på tvers av sektorer.

3. Tilrettelegge for en inkluderende, åpen og effektiv internkommunikasjon for alle med tilknytning til senteret. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Videreutvikle interne kommunikasjonskanaler og styrke de ansattes samhandlingskompetanse på digitale plattformer.
    b. Videreutvikle konseptet med regelmessige allmøter.
    c. Utvikle effektive formater for faglig kommunikasjon internt i senteret, omkring prosjekter, ideer og publikasjoner.

For å realisere UiOs ambisjon om å være en nyskapende organisasjon og et attraktivt arbeids- og studiested skal senteret:

1. Utvikle en fleksibel organisasjon som understøtter virksomheten i forskergrupper og tematiske områder. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Inngå strategisk samarbeid med ulike fagmiljøer og enheter ved universitetet.
    b. Videreutvikle og ta i bruk avtaler om dobbel tilknytning
    c. Kartlegge brukerbehov (internt og eksternt) og komme med forslag til utvikling av koordinerte aktiviteter og tjenester i de tematiske områdene.

2. Være en profesjonell, åpen og utviklingsorientert organisasjon.
    a. Tydeliggjøre roller og ansvar i organisasjonen og etablere transparente beslutningsprosesser.
    b. Forenkle arbeidsprosesser og utvikle retningslinjer og rutiner som sikrer forutsigbarhet, god arbeidsflyt og effektiv samhandling.
    c. Styrke samarbeid på tvers i kjernevirksomheten og organisere utviklingsarbeid i tidsavgrensede tverrgående prosjekter og hurtigarbeidende arbeidsgrupper.

3. Skape et trygt og godt arbeids- og læringsmiljø som fremmer mangfold, likestilling og inkludering og bidrar til å bygge en felles identitet på tvers av enheter, fysiske arbeidsplasser og ulike arbeidskulturer. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Jobbe systematisk med helse, miljø og sikkerhet og bedre det psyko-sosiale arbeidsmiljøet gjennom målrettede utviklingstiltak.
    b. Styrke medvirkning i endringsprosesser gjennom involvering av ansatte, tillitsvalgte og verneombud og videreutvikle det lokale partssamarbeidet.
    c. Utarbeide en strategisk stillingsplan som inkluderer tiltak for å rekruttere og beholde viktig kompetanse, femme likestilling og mangfold samt tiltak for karriereutvikling og kompetanseheving.

4. Redusere klimafotavtrykket og være i front når det gjelder å ta i bruk bærekraftige løsninger i egen virksomhet. I løpet av perioden vil senteret:

a. Redusere utslipp fra reiser, matservering samt datalagring/deling
b. Gjøre grønne og bærekraftige innkjøp
c. Prioritere energieffektive tekniske løsninger og implementere en bærekraftig utstyrspolitikk

5. Løfte arbeidet med digitalisering og bruke kunstig intelligens på en etisk, ansvarlig og bærekraftig måte. I løpet av perioden vil senteret:
    a. Gi studenter og ansatte kompetanse i nyttig og redelig bruk av KI-verktøy, og tilgang til forskningsinfrastruktur som legger til rette for etisk og sikker oppgaveutførelse.
    b. Vurdere bruk av KI-verktøy for analyse av forskningsdata, og sikre at forskningsdata forvaltes i tråd med internasjonale prinsipper for åpenhet og gjenbruk (FAIR)
    c. Styrke ansattes digitale ferdigheter gjennom kursing og sikre at Bærekrafthuset blir en arena for moderne og grønn samhandling

6. Sikre at Bærekrafthuset blir UiOs samlingssted for forskning, utdanning og formidling innenfor bærekraft.
    a. Identifisere relevante miljøer for samlokalisering i Bærekrafthuset.
    b. Etablere et bredt sammensatt internt prosjekt som skal koordinere brukerinnspill og være rådgivende overfor eiendomsavdelingens byggeprosjekt, samt forberede og gjennomføre flytteprosessen.
    c. Utvikle samarbeidsformer innenfor forskning og utdanning som er tilpasset lokalitetene i Bærekrafthuset.
    d. Sørge for at huset har den nødvendig fleksibilitet for å bidra til realiseringen av visjonen for senteret.
    e. Holde en serie innflyttingsarrangementer som plasserer Bærekrafthuset på kartet, på UiO, i Oslo, i Norge og i verden.